

Home>Your rights>Victims of crime>Victims' rights - by country

Drepturile victimelor, pe țări

Croatia

Victimele infracțiunilor au o serie de drepturi în cadrul fazei de urmărire penală și al acțiunii penale, o protecție specială fiind acordată copiilor și victimelor traficului de ființe umane și ale infracțiunilor contra libertății sexuale.

Victimele infracțiunilor au dreptul:

de a accesa servicii de sprijin pentru victimele criminalității;

de a accesa asistență psihologică și la alte tipuri de asistență profesională efectivă din partea organelor, organizațiilor și instituțiilor care oferă sprijin victimelor infracțiunilor, în conformitate cu legea;

beneficia de protecție împotriva intimidării și a represaliilor;

beneficia de protecția demnității atunci când prezintă probe în calitate de victimă;

de a fi audiate fără întârzieri nejustificate după denunțarea unei infracțiuni și, ulterior, de a fi interogate nu mai mult decât este absolut necesar în scopul procedurii penale;

de a fi însoțite de o persoană de încredere în toate acțiunile la care iau parte;

de a fi supuse unor examene medicale minime și numai dacă acestea sunt absolut esențiale în scopul procedurii penale;

de a înainta o cerere de începere a urmăririi penale sau de a introduce o acțiune în nume propriu în temeiul Codului penal (*Kazenski zakonik*), de a participa la procedurile penale în calitate de parte vătămată, de a fi informate cu privire la respingerea unei acuzații în materie penală [articolul 206 alineatul (3) din Codul penal] și la decizia procurorului (*državni odvjetnik*) de a nu lua nicio măsură, precum și de a desfășura urmărirea penală individual, fără procuror;

de a fi informate de către procuror cu privire la modul în care s-a dat curs acuzației formulate [articolul 206 litera (a) din Codul penal], precum și dreptul de a depune o plângere la un procuror-șef (*viši državni odvjetnik*) [articolul 206 litera (b) din Codul penal];

de a solicita și de a primi informații fără întârzieri nejustificate cu privire la eliberarea infracțorului din închisoare sau din arestul preventiv, la evadarea sau eliberarea din închisoare a infracțorului, precum și la măsurile luate pentru a asigura protecția victimei;

de a solicita și de a primi informații cu privire la orice hotărâre definitivă de încetare a procedurii penale;

alte drepturi prevăzute prin lege.

În plus, victimele infracțiunilor de natură sexuală și ale traficului de persoane au dreptul:

la consultanță din partea unui consilier juridic înainte de a fi audiate;

de a avea un consultant plătit de stat;

de a fi audiate de o persoană de același sex, la secția de poliție sau la parchet (*državno odvjetništvo*), precum și de a fi audiate de aceeași persoană dacă mai are loc încă o audiere;

de a refuza să răspundă la întrebări legate de viața personală care nu au legătură cu infracțiunea;

de a solicita audierea prin mijloace audiovizuale (articolul 292 din Codul penal);

la protecția datelor cu caracter personal;

de a solicita ca audierea să aibă loc cu ușile închise.

Copiii victime au toate drepturile menționate mai sus, precum și dreptul:

de a avea un reprezentant plătit de stat;

la protecția datelor cu caracter personal;

la audiere cu ușile închise.

Un copil este orice persoană sub vârsta de 18 ani.

Un copil care este martor sau victimă este examinat de către judecătorul de instrucție în cadrul unei audieri probatorii, iar citația este trimisă părinților sau tutorei acestuia.

Acțiunea în nume propriu

Atunci când se denunță o infracțiune, procurorul declanșează, în majoritatea cazurilor, urmărirea penală din oficiu.

Se poate intenta o acțiune în nume propriu în cazul infracțiunilor pentru care se inițiază proceduri penale pe baza unei acțiuni în nume propriu. Acțiunea în nume propriu trebuie formulată în termen de trei luni de la data la care persoana fizică sau juridică autorizată a aflat despre infracțiune și despre autorul infracțiunii.

Acțiunile în despăgubiri

O parte vătămată are dreptul de a introduce o acțiune în despăgubiri în cadrul procedurilor penale.

Victima unei infracțiuni se califică, de asemenea, ca parte vătămată, și are dreptul de a formula o acțiune în despăgubiri conexă în fața instanței.

O acțiune în despăgubiri poate viza:

despăgubiri pentru prejudiciile suferite, care pot fi corporale sau necorporale (durere suportată, teamă);

restituirea de bunuri – dacă partea vătămată poate dovedi că era proprietarul sau titularul legal al acestora;

anularea unei tranzacții specifice – în cazul în care infracțiunea a avut ca rezultat o tranzacție imobiliară (dacă părătul a obligat victima să încheie un contract).

Se poate formula o acțiune în despăgubiri în cadrul unei acțiuni penale sau al unei acțiuni civile distincte împotriva părătului. O acțiune în despăgubiri intentată în cadrul unui proces penal poate fi admisă numai dacă instanța constată că inculpatul este vinovat.

Acest lucru nu reprezintă o garanție că acțiunea în despăgubiri intentată este admisă.

Drepturile părților vătămate pe parcursul cercetării și acțiunii penale

O victimă care participă la o procedură penală ca parte vătămată are dreptul:

de a se exprima în limba maternă, inclusiv în limbajul semnelor, de a beneficia de asistență din partea unui interpret în cazul în care nu înțelege sau nu vorbește limba croată sau din partea unui interpret al limbajului semnelor în cazul în care este surdă sau surdomută.

de a introduce o acțiune în despăgubiri, precum și cereri în vederea adoptării de măsuri temporare;

de a avea un reprezentant;
de a prezenta faptele și de a aduce elemente de probă
de a participa la audierea preliminară;
de a participa la procedură și la audierea preliminară, precum și de a face o declarație finală;
de a consulta dosarul cauzei;
de a solicita o notificare din partea procurorului cu privire la modul în care s-a dat curs sesizării făcute, precum și dreptul de a depune o plângere la un procuror-șef;
de a depune o cale de atac;
de a solicita restabilirea situației anterioare;
de a primi o notificare privind rezultatul procedurii penale.

Atât înainte, cât și în orice moment pe parcursul procedurii penale, parchetul și instanța trebuie să ia în considerare posibilitatea ca pârâtul să poată despăgubi persoana vătămată pentru pierderile cauzate prin săvârșirea infracțiunii. Parchetul și instanța trebuie, de asemenea, să informeze partea vătămată că are dreptul de a se exprima în propria limbă, inclusiv în limbajul semnelor pentru surzi și surdomuți, precum și la asistență din partea unui interpret în cazul în care nu vorbește sau nu înțelege limba croată, a unui traducător sau interpret al limbajului semnelor în cazul în care este surdă sau surdomută, precum și dreptul de a face o expunere a faptelor și de a prezenta probe, de a participa la proces și la audierea preliminară, precum și de a face o declarație finală, de a accesa dosarul cauzei, de a fi informată de procuror cu privire la măsurile întreprinse pe baza acuzației și de a depune o plângere la un procuror de rang superior.

Dreptul la despăgubiri

Legea privind despăgubirile acordate victimelor infracțiunilor [*Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela*] (*Narodne Novine* (NN; Monitorul Oficial al Republicii Croația) nr. 80/08 și nr. 27/11] prevede dreptul la despăgubiri pentru victimele infracțiunilor care presupun acte de violență săvârșite cu intenție pe teritoriul Republicii Croația sau pentru rudele acestora, în condițiile prevăzute în legea respectivă.

Aceasta stabilește dreptul la despăgubiri pentru victimele unor infracțiuni violente săvârșite cu intenție și precizează condițiile prelabile necesare și procedura prin care se poate exercita dreptul la despăgubiri, organismele care iau decizii în acest sens și participă la procesul de luare a deciziilor referitor la dreptul la despăgubiri, precum și organismele responsabile de cazuri transfrontaliere și procedurile aplicate în astfel de cazuri.

Victimele unor infracțiuni violente săvârșite cu intenție au dreptul la despăgubiri din bugetul național.

Poliției, parchetului și instanțelor judecătorești li se solicită să ofere informații asupra dreptului la despăgubiri, precum și să furnizeze formularele de cerere necesare, având, de asemenea, obligația de a oferi, la cererea victimei, indicații și informații generale despre modalitatea de completare a cererii și despre documentele justificative necesare.

Cererile de despăgubire trebuie să fie depuse la Ministerul Justiției prin formularul care poate fi descărcat de pe site-ul web al Ministerului.

[Formular de cerere de despăgubire pentru victimele infracțiunilor_hr \(223 Kb\)](#) [\(223 Kb\)](#)

Aceste cereri trebuie să fie depuse în termen de șase luni de la data la care a fost comisă infracțiunea. Dacă există motive legitime pentru incapacitatea unei victime de a depune o astfel de cerere în termenul impus, victima în cauză trebuie să facă acest demers în termen de trei luni de la data la care respectivele motive încetează să mai existe și, în orice caz, în termen de trei ani de la data la care a fost comisă infracțiunea.

Dacă victima este minoră sau o persoană lipsită de capacitate de exercițiu și reprezentantul său legal nu a depus o cerere în termen de șase luni de la data săvârșirii infracțiunii, termenul de șase luni începe să curgă de la data la care persoana împlinește 18 ani sau de la data la care, după ce victima a devenit adult, a fost inițiată procedura penală, sau de la data la care s-a restabilit capacitatea de exercițiu a victimei.

Au dreptul să primească despăgubiri:

victimele unei infracțiuni săvârșite prin violență, dacă sunt cetățeni ai Republicii Croația, cetățeni ai unui stat membru al UE sau persoane care sunt rezidenți permanenți pe teritoriul Uniunii Europene, cu condiția ca infracțiunea să fi fost săvârșită pe teritoriul Croației;

victima unei vătămări corporale grave sau a cărei stare de sănătate s-a deteriorat ca urmare a comiterii infracțiunii respective asupra sa (o astfel de persoană are dreptul la compensarea costurilor ocazionate de tratamentul medical, cu condiția ca acestea să nu fie acoperite de asigurarea de sănătate obligatorie, care să nu depășească cuantumul rambursat de asigurarea de sănătate în Republica Croația, precum și dreptul la compensarea pierderii veniturilor în limita sumei de 35 000 HRK);

o persoană care este o rudă apropiată cu victima decedată [soț, soție sau partener(ă), copil, părinte, părinte adoptiv, copil adoptat, părinte vitreg, copil vitreg, partener de același sex, bunic(ă) și nepot (nepoată) în cazul în care aceste persoane au făcut parte din aceeași gospodărie ca și victima] (o astfel de persoană are dreptul la despăgubiri pentru încetarea obligației legale de întreținere de până la 70 000 HRK);

în cazul decesului unei victime, persoana care a suportat cheltuielile de înmormântare are dreptul la despăgubiri de până la 5 000 HRK;

în cazul în care o infracțiune este denunțată sau înregistrată de către poliție sau de parchet în termen de șase luni de la data la care a fost comisă, indiferent dacă infractorul este cunoscut sau nu.

Pentru a stabili cuantumul despăgubirii, se ține seama de comportamentul victimei în timpul și după comiterea infracțiunii sau de contribuția sa la provocarea unor prejudicii și de amploarea respectivelor prejudicii, precum și de următoarele criterii: persoana este o victimă imediată, a denunțat infracțiunea în fața autorităților competente și când a făcut acest lucru. În plus, se evaluează modul în care victima cooperează cu poliția și cu autoritățile competente pentru a aduce infractorul în fața justiției, ținându-se seama de eventualul rol al victimei imediate la cauzarea prejudiciului sau la accentuarea acestuia; în oricare dintre aceste cazuri, compensația la care are dreptul victima va fi redusă în consecință. O cerere de despăgubire este respinsă sau cuantumul său este redus dacă se constată că victima este implicată în criminalitatea organizată sau într-o organizație criminală. Compensația poate fi refuzată sau cuantumul său poate fi redus și în cazul în care acordarea compensației integrale ar contraveni principiului echității, moralității și ordinii publice.

Notificarea privind eliberarea infractorului

Atunci când un pârât este condamnat la închisoare, Serviciul pentru sprijinirea victimelor și a martorilor (*Služba za podršku žrtvama i svjedocima*) din cadrul Ministerului Justiției informează victima cu privire la data eliberării deținutului în cauză (eliberarea necondiționată și cea condiționată).

Obligația statutară de a informa victimele cu privire la eliberarea deținuților

În conformitate cu dispozițiile prin care Legea privind executarea pedepselor cu închisoarea (*Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazne zatvora*) a fost modificată, Serviciul pentru sprijinirea victimelor și a martorilor din cadrul Ministerului Justiției are obligația de a informa victima, partea vătămată sau familia acestora cu privire la eliberarea unui deținut care și-a executat pedeapsa.

Victimele sunt informate cu privire la eliberarea unui deținut în cazul infracțiunilor contra libertății sexuale și a moralității sexuale, contra vieții și a integrității fizice, precum și în cazul infracțiunilor care presupun acte de violență.

Informațiile de mai sus trebuie să fie furnizate victimei, părții vătămate sau familiilor acestora, indiferent dacă deținutul este eliberat în mod necondiționat sau dacă face obiectul unei eliberări condiționate.

Mai mult, atunci când se ia o decizie referitoare la oportunitatea de a autoriza eliberarea unui deținut din închisoare pentru a-i permite să se întoarcă în locul în care locuiește permanent sau temporar, penitenciarele/inchisorile pot să solicite Serviciului pentru sprijinirea victimelor și a martorilor să furnizeze informații referitoare la reacția victimei sau a familiei victimei față de această posibilitate. Serviciul pentru sprijinirea victimelor și a martorilor întocmește rapoarte pentru penitenciar/inchisoare pe baza discuțiilor purtate cu victima.

Sprijinirea victimelor și a martorilor

Sprijinirea victimelor și a martorilor pe teritoriul Republicii Croația este coordonată de Serviciul pentru sprijinirea victimelor și a martorilor din cadrul Ministerului Justiției.

Victimele și martorii pot obține sprijin și informații cu privire la drepturile lor și la procedurile aplicate de la unitatea pentru victime și martori din cadrul unei instanțe.

Astfel de unități au fost create în cadrul a șapte instanțe regionale (*županijski sudovi*), și anume la Zagreb, Zadar, Osijek, Vukovar, Split, Sisak și Rijeka. Aceste unități oferă victimelor sprijin emoțional, informații practice și informații referitoare la drepturile victimelor, precum și sprijin și informații martorilor și persoanelor care le însoțesc. Există, de asemenea, unități care oferă sprijin în cadrul instanțelor municipale și al instanțelor corecționale competente (*općinski și prekršajni sudovi*).

Victimele pot, de asemenea, să obțină informații despre drepturile lor și despre tipurile de asistență de care pot beneficia apelând **Centrul național de intermediere telefonică pentru victimele infracțiunilor și ale delictelor la numărul de telefon gratuit 116 006** (a se vedea site-ul web al Centrului național de apel).

Ministerul Justiției oferă, de asemenea, victimelor și martorilor sprijin și informații cu privire la drepturile lor, iar eventuale întrebări pot fi trimise prin e-mail la adresa: zrtve.i.svjedoci@pravosudje.hr sau pe site-ul web al Ministerului Justiției din Croația: <https://pravosudje.gov.hr/>

Sprijin acordat victimelor și martorilor în cazuri transfrontaliere

Serviciul pentru sprijinirea victimelor și a martorilor, care a fost instituit în cadrul Ministerului Justiției, oferă sprijin și informații atât victimelor, cât și martorilor care sunt convocați în instanță prin acordarea unei asistențe juridice internaționale (inclusiv martorilor crimelor de război).

Martorilor care sunt convocați să depună mărturie în fața instanțelor din Republica Croația sau martorilor croați care sunt convocați să se înfățișeze în fața unor instanțe străine li se trimit scrisori de informare.

Martorii crimelor de război beneficiază de protecție fizică, dacă este cazul, precum și de ajutor pentru a-și pregăti călătoria și apariția în fața organului judiciar competent (în cazul martorilor și al altor părți care sunt convocate pentru a fi audiate în cadrul unei proceduri penale privind crime de război în fața organelor judiciare competente din Republica Croația sau în afara Republicii Croația atunci când sprijinul respectiv vizează o cerere de asistență juridică internațională).

Faceți clic pe link-urile de mai jos pentru a găsi informațiile de care aveți nevoie:

- 1 - Drepturile pe care le am dacă am fost victima unei infracțiuni**
- 2 - Denunțarea unei infracțiuni și drepturile mele pe parcursul cercetării sau al procesului**
- 3 - Drepturile pe care le am după proces**
- 4 – Despăgubiri**
- 5 – Drepturile pe care le am în materie de sprijin și asistență**

Ultima actualizare: 27/03/2023

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.